

Stockholms Stadshus AB
StadsledningskontoretDnr SSAB 2025/54
Dnr KS 2025/473**Handläggare**Stockholms Stadshus AB
Johanna Magnusson
Telefon: 08-50829762**Till**Koncernstyrelsen
KommunstyrelsenStadsledningskontoret
Susanna Höglund
Telefon: 08-50829359**Stockholm Vatten och Avfall ABs donation av
utrustning till Ukraina****Förslag till beslut**

A. Kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

1. Donation av två befintliga UV-aggregat till Ukraina genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) och EUs civilskyddsmekanism (ERCC – Emergency Response Coordination Center) godkänns.

B. Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Donation av två befintliga UV-aggregat till Ukraina genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) och EUs civilskyddsmekanism (ERCC – Emergency Response Coordination Center) godkänns.

Sammanfattning

För att möjliggöra en utökning av produktionskapaciteten av dricksvatten i Lovöverket har Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) i en första utbyggnadsetapp infört kolfiltersteg. Som en del i arbetet behöver även UV-aggregatens kapacitet ökas vilket innebär att de behöver bytas ut. Projektet beviljades drygt 22 mnkr i genomförandebeslut i mars 2024. UV-aggregaten är fortfarande funktionsdugliga, även om de är 25 år.

Stockholms Stadshus ABRagnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stadshusab.stockholm.se

UV-ljus kan oskadliggöra mikroorganismer som annars skulle kunna föröka sig i vattnet, exempelvis e.coli, salmonella och cryptosporidium.

Projektet utgör en del av programmet SFV (Stockholms Framtida Vattenförsörjning). SVOA har undersökt möjligheten till återanvändning av de befintliga UV-aggregaten via MSBs donationsprogram till Ukraina. MSB har meddelat att det finns en mottagande part som kan omhänderta denna typ av anläggning.

UV-aggregaten har inget marknadsvärde och det finns inte heller intresse från andra aktörer i Sverige att återanvända aggregaten. Aggregatens bokförda värde är noll kronor. Om aggregaten inte doneras till Ukraina genom MSB är alternativet att skicka aggregaten till deponi. Merkostnaden för donationen till Ukraina genom MSB jämfört med deponi är cirka 800 tkr, och beror bland annat på högre krav vid demontering och emballering.

Bolaget har utrett de juridiska förutsättningarna för att donera material. Den juridiska bedömningen av ärendet är att förslaget till beslut ska föreläggas kommunfullmäktige.

Koncernledningen och stadsledningskontoret menar att det är positivt att bolagets aggregat kan återanvändas.

Bakgrund

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, arbetar med stöd till Ukraina. Stödet sker dels via internationella organ som exempelvis FN och EU och dels direkt från MSB till ukrainska myndigheter. En stor del av stödet avser leverans av donerat material, till exempel generatorer, mediciner och bussar. Donationerna hjälper Ukraina och dess myndigheter med att fortsätta bedriva samhällsviktig och samhällskritisk verksamhet.

SVOAs dotterbolag Stockholm Vatten AB har UV-aggregat som bolaget inte längre använder som föreslås doneras till Ukraina via MSB.

Ärendet

SVOA driver sedan 2018 programmet Stockholm Framtida Vattenförsörjning (SFV). Inom ramen för programmet finns ett antal projekt, bland annat utökning av Lovöverkets kapacitet. För att möjliggöra en kapacitetsökning behöver även UV-aggregatens

kapacitet öka. De nya aggregaten är dessutom mer energieffektiva än de befintliga.

SVOA har varit i kontakt med MSB som har ett donationsprogram till Ukraina, där UV-aggregaten skulle kunna återanvändas. Donationen sker via MSB, som också ombesörjer lagring och transport av den donerade utrustningen. UV-aggregaten har inget marknadsvärde och det bokförda värdet är noll kronor. Det enda konkreta värdet är aggregatens rostfria stål och elektronikkomponenter. Alternativet till att donera till Ukraina är att skicka aggregaten till deponi. Merkostnaden för att skicka till Ukraina jämfört med deponi är cirka 800 tkr.

Det finns en motpart som är beredd att ta hand om aggregaten. Om utrustningen doneras via MSB upphör SVOAs ansvar för aggregaten, vilket bland annat betyder att om de inte återanvänds i Ukraina så är det den mottagande partens ansvar att säkerställa att aggregaten deponeras på korrekt sätt.

Bild 1 – UV-aggregaten i befintlig miljö

Rättsliga förutsättningar

Att donera material från ett av koncernens aktiebolag är ovanligt. SVOA har utrett de rättsliga förutsättningarna för ett kommunalägt bolag att donera material.

Aktiebolagsrättsligt

Enligt 17 kap 5 § aktiebolagslagen får bolagsstämman besluta om en gåva till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, om det med hänsyn till ändamålets art, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt. Styrelsen kan fatta

beslut om saken med hänsyn till bolagets ställning är av ringa betydelse. Att bolagsstämman ska fatta beslut kan man bortse ifrån om alla aktieägare är överens. I och med att Stockholm Vatten AB ägs till 2% av Huddinge kommun behöver beslutet om donationen fattas av bolagsstämman.

Kommunalrättsligt

Enligt 4 kap 4 § lagen om vissa kommunala befogenheter får kommuner och regioner lämna bistånd i form av utrustning, rådgivning, utbildning eller på annat sätt till ett land som får svenskt statligt bistånd. Det skulle med andra ord rymmas inom den kommunala kompetensen att skänka uttjänt utrustning till Ukraina. För Stockholms stad skulle det som utgångspunkt kräva ett beslut av kommunfullmäktige om inte frågan har delegerats till någon annan nämnd eller förvaltning inom kommunen. I Stockholms stads fall har ingen delegation skett.

I stadens regler för ekonomisk förvaltning och tillämpningsanvisningarna till dessa finns inte något som reglerar vad som gäller gåvor och bistånd från kommunen. För avyttring av uttjänt utrustning gäller som huvudregel:

- Vid försäljning ska beslut om försäljning fattas enligt delegationsordningen.
- Staden ska debitera skälig ersättning.
- Staden får inte bidra till oskälig ökning eller minskning av priser.
- Staden får inte otillbörligt gynna enskild person eller företag.
- Vid försäljning ska strikt affärsmässighet iakttas. Om försäljningen avser tillgångar av större värde ska värdering göras av oberoende värderingsman och ett formellt anbudsförfarande användas.

Att ge bistånd till andra stater är inte vanligt förekommande inom Stockholms stad. Bistånd till utländska stater är därför en fråga av principiell betydelse som ska gå via koncernstyrelsen till kommunfullmäktige.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Synpunkter och förslag

Koncernledningen och stadsledningskontoret konstaterar att det finns möjlighet att återanvända funktionsduglig del av samhällsviktig infrastruktur.

UV-aggregaten har inget marknadsvärde och det finns inte heller intresse från andra aktörer i Sverige att återanvända aggregaten. Alternativet är deponi till en lägre kostnad. Fördelarna med återanvändning får anses överväga den lägre kostnad som alternativet med deponi skulle innebära.

Koncernledningen och stadsledningskontoret föreslår koncernstyrelsen fatta beslut enligt förslaget.

Fredrik Jurdell
VD

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande Stockholm Vatten och Avfall AB
2. Protokollsutdrag Stockholm Vatten AB
3. Protokoll bolagsstämma Stockholm Vatten AB

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, VD	2025-06-05
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2025-06-05